

tijding

Herstel Sjaak van den Berg

In het afgelopen jaar heeft ds. Sjaak van den Berg, algemeen directeur van de IZB, te kampen gehad met gezondheidsklachten, waardoor

hij een tijd uit de running is geweest. We zijn dankbaar dat hij met ingang van deze maand zijn werkzaamheden heeft kunnen hervatten. Voorlopig voor 33%, hopelijk wordt dat percentage gaandeweg groter. Bram van der Kooy, sinds maart waarnemend directeur, blijft dus nog werkzaamheden uitvoeren.

Personalia

IZB-Focus verwelkomde twee nieuwe teamleden, **Marleen van der Louw** en **Marius van Duijn**, in parttime functies.

Marleen heeft veel ervaring als docent, pastoraal werker, exegeet, vertaler en toeruster.

Marius is een goede bekende in IZB-kringen. Hij was jaren predikant in Eindhoven en

columnist van Tijding. Momenteel is hij aan het werk als predikant in Schalkwijk-'t Goy, Tull en 't Waal en als ambulante predikant in Lisse. In Zwijndrecht is **Gerben Bremmer** begonnen als missionair werker bij het Badhuis. Hij vertelt erover in dit nummer van Tijding.

Zondag 3 oktober vindt de bevestiging en intrede plaats van ds. **Gerco op 't Hof**, in Siddeburen-Steendam-Tjuchem. Naast zijn werk in de gemeente, zal hij zich wijden aan missionair pionierswerk.

Lichtspoor-toerustingsmorgen

De jaarlijkse toerustingsmorgen voor vrijwilligers in ouderenbezoekwerk vindt dit jaar plaats op zaterdag 30 oktober, van 10.00 tot 12.30 uur, in 'Het Anker', aan de Kerkstraat in Bodegraven. Er is keuze uit workshops, met o.a. Wim Dekker, Alide Snitselaar en Henk de Graaff. De toegang is vrij. Kijk voor alle informatie en aanmelding op www.izb.nl.

Een uitgebreidere versie van de meeste artikelen in dit nummer van Tijding is te lezen op www.izb.nl. Overname met bronvermelding is toegestaan.

Gerben Bremmer, bouwvakker in dienst van het Koninkrijk

‘Ik spreek ook de taal van de steiger’

Hij had nooit gedacht dat hij nog eens met een koffiekar door Zwijndrecht zou fietsen, om op drukke pleisterplaatsen bij een bakkie contact te leggen met dorpsbewoners. Na de middelbare school stond hij voorgesorteerd voor een carrière als aannemer. Missionair pionier Gerben Bremmer (32) houdt er wel van om mensen uit te dagen. ‘Waar word je nou nog bevráágd op je wereldbeeld?’

Het is de laatste vakantieweek in het Badhuis, de ‘huiskamer van de wijk’ in Zwijndrecht. Aan het eind van de middag hebben de tieners er een enerverende digitale voetbalwedstrijd op zitten. De winnaars van de Fifa-competitie nemen ietwat verlegen de prijzen in ontvangst en poseren voor de foto; de verliezers applaudisseren sportief. Gerben beweegt zich tussen hen alsof hij hier al jaren rondloopt.

‘Toen ik een jaar of 17 was, had ik helemaal gehad met God, geloof en kerk. Laat staan dat ik gemotiveerd was om anderen erover te vertellen’, vertelt hij even later, nadat hij de ‘gassies’ heeft afgezwaaid. Hij groeide op in Katwijk, in een gezin dat lid was van de Gereformeerde Gemeenten in Nederland.

Afstand

Na het vmbo-t koos Gerben voor een opleiding tot timmerman, ging werken in de bouw. In gesprekken met ouders van vrienden en in het bijzonder tijdens een bijeenkomst waar Arjen en Jurjen ten Brinke spraken, maakte hij kennis met een heel andere geloofsbeleving. ‘Tot dan toe ervoer ik God op grote afstand. Ik had geen flauw benul dat Hij betrokken zou willen zijn op mijn leven en dat Hij me misschien wel zou willen inschakelen in zijn dienst. Ik ontdekte de liefde en genade van God en dat het evangelie van Jezus Christus een blijde boodschap is. Niet zomaar als een aanvulling op je bestaan, maar als de zin ervan; het kleurt het héle leven en geeft hoop en perspectief.’ Sinds die ontdekking sprak hij er vaak over. Ook tijdens zijn werk. ‘Nadat ik belijdenis van het geloof had gedaan, in de hervormde gemeente, ontstond het verlangen om mijn tijd en talenten in te zetten voor Gods koninkrijk, in het missionaire werk.’

Om een lang verhaal in te korten: Gerben volgde de opleiding Godsdienst Pastoraal Werk (CHE), en studeerde theologie in Kampen. De masterstudie ‘Missionaire gemeente’ heeft hij net afgerond. Tijdens zijn hbo-opleiding liep hij stage in de Protestantse

Gemeente Rijnsburg, en bleef er als waarnemer, na het vertrek van de predikant. Hij werkte mee aan de ontwikkeling van het buurt-pastoraat, in samenwerking met maatschappelijke organisaties.

Schakelen

‘Door het contact met randkerkelijken ben ik in die periode bevestigd in het verlangen om fulltime werkzaam te zijn in missionair-diaconaal werk.’ Ook die passages uit zijn cv zullen er aan bijgedragen hebben dat hij is benoemd tot missionair werker in de volksbuurt rond het Badhuis in Zwijndrecht.

‘Het is een voordeel, denk ik, dat ik snel kan schakelen. Ik spreek ook de taal van de steiger. Vlakbij mijn huis wonen *campers*. Pas kwam ik op zondag thuis na de viering, zaten ze in de voortuin te barbecueën. Ik schuif dan graag aan. ‘Kan ik een biertje meedoen?’ Het is naar zondagse Katwijkse begrippen ruw gezelschap. Ze vloeken zonder het te beseffen; als stopwoorden strooien ze die lukraak in het rond. Mijn eerste doel is niet om te voorkomen dat ze vloeken, het gaat mij er primair om dat ze Jezus leren kennen.’

Bevragen

‘In missionaire contacten ben ik altijd nieuwsgierig naar het wereldbeeld van de ander. Dus luister ik vooral. Wat zijn gedachten over God en geloof, over de wereld, het lijden; wat is je hoop? ‘Stel nu eens dat je gelijk hebt, dat er geen God is....?’ De meeste mensen denken daar niet heel diep over na. Maar waar wordt hun wereldbeeld nou nog ‘s bevraagd?’

Tijdens mijn werk in de bouw sprak ik erover met collega's. Als ze dan interesse toonden, durfde ik ze eigenlijk niet mee te nemen naar een kerkdienst. De kloof tussen de bouw en de kerk is zo immens groot. Daarmee begon voor mij een nieuwe zoektocht: hoe zou je die kloof kunnen overbruggen? Vandaar mijn studierichting 'missionair gemeente zijn'.

De kern van missionair werk is dat je kunt vertellen waarom het evangelie een blijde boodschap is; dat je weet dat Jezus 'het einde is en dat je ernaar verlangt dat anderen Hem leren kennen.'

Met de koffiekar trek ik Zwijndrecht in en ga ik op straat het gesprek aan. Je komt veel vooroordelen tegen: bijvoorbeeld dat Het Badhuis er alleen is voor eenzame of arme mensen. Ja, voor hen ook, maar het evangelie is er voor iedereen. Een man zei laatst: 'Ik geloof nergens in; nou ja... in Feyenoord dan' 'Dan moet je wel een groot geloof hebben, tegenwoordig.' We spraken af dat ik een keer meega naar de Kuip; hij gaat een keer mee naar een viering in Het Badhuis. Ik mag graag uitdagen, maar hou er ook wel van om uitgedaagd te worden.'

Tekst: Koos van Noppen

Zorg voor de schepping is een missionaire taak

*Jezus zei: zoals de Vader mij heeft uitgezonden, zo zend Ik jullie uit.
Na deze woorden blies Hij over hen heen en zei: ontvang de Heilige Geest!
Johannes 20: 21,22*

Wat heeft het klimaatrapport van de Verenigde Naties (IPCC) de kerk te zeggen? Hoe reageren wij op 'code rood voor de mensheid'? Natuurlijk - regeringen, bedrijven, wetenschappers, de hele mensheid moet de adviezen van dit rapport ter harte nemen om het tij te keren. Maar wat voor actie kan de kerk ondernemen?

Christenen beseffen meer en meer dat Gods zendingsopdracht holistisch is. Als we God aanbidden in de kerkdienst en het evangelie verkondigen maar daarna zorgeloos met de schepping omgaan, zou Jezus ons waarschijnlijk hypocrieten noemen.

In 1984 stelde de 'Anglican Communion', de wereldwijde Anglicaanse kerk, de 4 'marks of mission' op. Vier kenmerken van zending: 'tell, teach, tend, transform'. In 1990 werd daar een 5e kenmerk aan toegevoegd: 'treasure' met

een nadruk op het waarderen van de schepping. Dit is altijd de Assepoester van zending geweest. Maar nu we in een klimaatcrisis zijn beland, komt het centraal te staan. Aandacht voor het klimaat is niet meer de hobby van eco-enthousiastelingen, maar hoort bij missionair kerk zijn.

In Engeland is er geen kerkblad te vinden waar niet iets in staat over 'zorg voor de schepping'. Kerken kunnen bijvoorbeeld het label 'eco-church' verwerven, als ze voldoende actie ondernemen. Dit is een initiatief van A Rocha International, een evangelicale organisatie die ook in Nederland actief is. Je kunt je afvragen waarom het nodig is om kerken te belonen voor hun eco-bewustzijn. Hoort het niet integraal bij het christen-zijn?

Zoals het lichaam de tempel is van de Heilige Geest, is de aarde toch de plek waar Gods Geest schept, herschept en vernieuwt? Theologisch en bijbels is het goed te onderbouwen. God de Schepper van hemel en aarde vertrouwt de mensheid de zorg voor de aarde toe. In Christus is alles geschapen, alles in de hemel en op de aarde (Kolossenzen 1: 16). Als Jezus ons vraagt onze naaste lief te hebben, staat dat niet los van de schepping. Mensen sterven op dit moment door klimaatverandering; aan de andere kant van de wereld. Zorg voor de schepping is een vorm van naastenliefde. Wat een mooi kairos-moment voor kerken en leerlingen van Jezus om het goede nieuws voor de hele aarde te verkondigen, in woord en daad.

*Henriëtte Howarth-de Greef,
theoloog en predikant in Bradford, Engeland*

Op bezoek bij een plaatselijke Dabarcommissie

‘Je hoeft niet op je kop te staan om jongeren te bereiken’

Huisvesting regelen, fietsen huren, een wasje meenemen, zo nodig een aircó organiseren. En vooral bereikbaar zijn voor-het-geval-dat. Achter ieder succesvol Dabarteam staat een plaatselijke commissie die praktische én inhoudelijke klussen voor haar rekening neemt.

‘Je maakt, op de achtergrond, het evangelisatiewerk mogelijk’, aldus Jeline Bragt en Evelien Versteeg van de Dabarcommissie Aalst. ‘Het Dabarteam een gastvrij onthaal geven – dat is ons doel.’ Als commissielid ben je achter de schermen de hele tijd alert. Ook als je tijdens (een deel van) de Dabarperiode zelf op vakantie bent.

Evelien: 'Normaal leg ik in mijn vakantie de telefoon wat verder weg, maar nu zorg ik dat hij in de buurt is.'

De Rietschoof in Aalst biedt plaats aan zo'n 1000 caravans. Een typische volkscamping,

met alle mooie en moeilijke kanten van dien. Kerk en geloof zijn zaken die ver van het bed van de meeste campinggasten staan en dat stelt Dabar voor de nodige uitdagingen. Hoe vertel je de kinderen Bijbelverhalen als het hele begrip Bijbel hen weinig zegt? Een zondagse kerkdienst zou hier niet werken, ook een avondsluiting is nog een brug te ver. Jeline: 'Bidden, dat is nog iets waar je aansluiting bij kunt vinden.'

Vissen

Het programma kan dus niet laagdrempelig genoeg zijn. Gewoon terug naar de basis. Beschikbaar zijn. Aandacht geven. Je hoeft het als dabarist, zo hebben de commissieleden wel ontdekt, helemaal niet te hebben van bijzondere stunts of uitzonderlijke (verbale) talenten. Evelien: 'Je kunt op je kop gaan staan om jongeren te bereiken of te interesseren voor een activiteit, maar daar zit het 'em niet in. Vorig jaar was er een jongen uit het Dabarteam die lekker rustig ging vissen. En... kinderen vonden het geweldig; ze kwamen spontaan naar hem toe!'

De plaatselijke commissie onderhoudt het contact met de kerken die bij het Dabarwerk betrokken zijn. Voor De Rietschoof zijn dat 9 (PKN-)gemeenten in de regio. 'We zorgen dat in elke gemeente een contactpersoon is. De dabaristen gaan vanuit de camping in duo's naar de zondagse diensten. Daar wordt

voorbereiding gedaan voor Dabar en na de dienst is er meestal een ontmoeting met gemeenteleden. Twee keer in de week hebben wij als commissie een soort bidstond op de camping. We proberen dan ook gemeenteleden mee te nemen, en meestal lukt dat wel. Vaak iemand die zelf in het verleden Dabar heeft gedaan.'

Loslaten

Een van de moeilijkste dingen, voor zowel de dabaristen als de commissie, is het loslaten. Je zou zo graag willen weten hoe het verder gaat met de kinderen, jongeren en volwassenen die je een inkijkje hebben gegeven in hun leven, met wie je soms intensief hebt opgetrokken. Na het seizoen ben je ze kwijt. Alhoewel... kwijt? Er zijn zaadjes geplant. Soms ontkiemen die tijdens de Dabarperiode. 'Een vrouw, die eerst best afstandelijk was, maar van wie achteraf bleek dat ze al lang zoekend was, is heel bewust tot geloof gekomen.'

En er is nog altijd het krachtige wapen van het gebed. 'Weet je nog', zegt Evelien. 'Dat ene gezin waar drie weken lang onafgebroken voor is gebeden?' Jeline knikt. 'Ik weet zeker dat leden van het Dabarteam ook na die tijd voor dit gezin zijn blijven bidden.'

A man with short hair and a beard, wearing a red polo shirt, is looking towards the right of the frame with a focused expression. The background is blurred, showing what appears to be an indoor setting with colorful objects.

'Perron' in Zoetermeer knoopt banden aan met scholen

Denktank voor zaken rond identiteit

Al bijna twintig jaar is de IZB betrokken bij missionair werk in de nieuwbouw van Zoetermeer. Inmiddels telt de wijk Oosterheem 23.000 inwoners, van wie ongeveer 2% kerkelijk betrokken is. Timo Hagendijk, de huidige missionair (jeugd)werker en voormalig leerkracht, heeft samen met een kernteam een vernieuwend plan ontwikkeld, om nauwe banden aan te knopen met scholen in de wijk. 'We hebben de overtuiging dat we een sterke driehoek kunnen vormen tussen gezin-school en kerk.'

Contact met scholen is er van meet af aan geweest. De Perronmeetings, de laagdrempelige zondagse vieringen voor wijk-

bewoners, die sinds 2008 worden gehouden, vonden onderdak in de aula van een schoolgebouw, tot de ingebruikname van de Oosterkerk, in 2014. En er was een traditie gegroeid dat de medewerkers van 'Perron' de kerstviering op scholen verzorgden. 'Meteen bij de eerste kerst na mijn aanstelling, in 2019, was ik onder de indruk van de kansen die daar lagen', vertelt Timo. Hij werkte hiervoor 12 jaar als docent in het basisonderwijs in Veenendaal, dus hij voelt zich in zo'n setting als een vis in het water. Op één van de scholen zat de aula driemaal stampvol met (groot)ouders

en kinderen uit onder-, midden- en bovenbouw. Met enthousiasme vertelt hij over de kerst net vóór de coronatijd, met een wandeltocht die dwars door de kerk liep, compleet met kerststal, levende have, kinderkoren, figuranten, etc. 'Tot mijn stomme verbazing kwamen er 600 bezoekers. Ze stonden in de rij.'

Zo zijn er dus contacten met drie grote protestants-christelijke basisscholen, waar Perron met Kerst en Pasen acte de présence mag geven. Maar in de Perronmeetings komt slechts een relatief kleine groep

gezinnen; het aantal senioren is veel groter. Terwijl Oosterheem toch bekendstaat als een wijk met veel jonge gezinnen. 'Je moet constateren dat we in de loop van de tijd het contact met die doelgroep wat zijn kwijtgeraakt', erkent Timo. 'Het tijdstip van de Perronmeetings kan er aan debet zijn. Een andere factor is van grotere invloed: in de beginfase van de nieuwbouwwijk had je Perron met allerlei activiteiten; verder was er niet veel. Nu er twintig jaar aan de wijk is gebouwd, is ook het aanbod van allerlei organisaties groter. Perron is nu één van de vele spelers.'

De actuele situatie heeft geleid tot een vorm van omdenken. 'Als we de jonge gezinnen niet naar de Perronmeetings komen, gaan we als Perron naar de plek bij uitstek waar je met hen in contact kunt komen: de scholen. Daar kunnen nieuwe persoonlijke relaties ontstaan, die de basis

zijn voor activiteiten, bijv. kerk- en schoolmeetings, een buurtbarbecue, een hagepreek of een kerstdiner. Via zulke 'instapevents' kunnen ouders en kinderen op laagdrempelige manier betrokken raken bij de Perrongemeenschap.'

Maar de visie van Perron reikt verder; ze richt zich ook op de leerkrachten van de pc-scholen. 'Veel docenten zijn verlegen met alles wat verband houdt met de christelijke identiteit van de school. Door een gebrek aan kennis of innerlijke betrokkenheid voelen ze zich onvoldoende vaardig om met ouders en kinderen over God en de Bijbel te spreken. Het voorlezen van een kinderbijbelverhaal is ons inziens niet de enige manier om aan je identiteit vorm en inhoud te geven. Wij willen daarom ondersteunende programma's gaan aanbieden, waardoor ze het geloof opnieuw ontdekken en gaan zien hoe ze het geloof kunnen integreren in de lessen.' De pioniers van Perron positioneren zichzelf zo als identiteitscoördinator of 'denktank' van de school.

Timo ziet de uitwerking al voor zich: 'We bieden de schoolleiding een soort menukaart, met allerlei activiteiten die de leerkracht ondersteunen bij identiteitsgebonden thema's. Om te beginnen bij de christelijke feestdagen, maar verder variërend van workshops voor het docententeam tot een Alphacursus voor leerkrachten, begeleiding bij godsdienst- en burgerschapslessen, thema-avonden over geloofsopvoeding voor ouders, huiswerkbegeleiding, kinder- en jeugdclubs als naschoolse activiteiten, etc.'

In de plannen zoals die op papier staan proef je de hand van de oud-docent, die het reilen en zeilen van een basisschool van binnenuit kent. De ideeën zijn in de wandelgangen al met sommige docenten besproken. 'Ik denk dat wij elkaar het komend jaar vaak gaan ontmoeten', zei een leerkracht tijdens een van de ontmoetingen. Spannend is het nog wel. Timo: 'We hebben geen verborgen agenda, we presenteren ons plan met open vizier, en stellen ons dienstbaar op. Als we door de drie scholen in de arm genomen worden, krijgen we er

een hoop werk bij. Maar ook veel kansen. Het concept haakt aan bij een latent verlangen van schoolbesturen, schoolleiders en docenten, die herbronnen, zich opnieuw oriënteren op de 'roots' van christelijk onderwijs. Daar bieden we een plan voor. Ik kan me daarom voorstellen dat de aanpak uiteindelijk ook elders in Nederland wordt opgepikt. Het hoeft natuurlijk niet in een missionaire pionierssituatie. Een paar mensen met onderwijservaring in een kerkelijke gemeente kunnen deze vorm van identiteitsgebonden dienstverlening ook namens hun gemeente aanbieden aan een school in de buurt.'

Martijn Weststrate over het pionierswerk bij 'Licht op Zuid'

Gezegende tropenjaren

'Pionieren is breien aan de trui die je zelf aan hebt.' In de afgelopen zeven jaar woonde en werkte Martijn Weststrate als missionair werker in Rotterdam-Zuid. Gezegende tropenjaren. Sinds 1 augustus is hij werkzaam als geestelijk verzorger in het Ikazia Ziekenhuis Rotterdam.

We spreken elkaar omringd door witte jassen, tijdens een lunch in het personeelsrestaurant van het ziekenhuis. In de terugblik op het ontstaan van de pioniersplek 'Licht op Zuid' valt me de herinnering in dat ik, jaren geleden, eens een ouderling sprak, in een zaal van de Maranathakerk. 'Wat zou ik graag zien dat we

hier veel meer verbinding kunnen maken met wijkbewoners, om samen te eten en het evangelie te delen.' De wijkgemeente was indertijd een vluchtheuvel voor autochtone orthodox-protestanten van heinde en ver, in een stadsdeel dat hoofdzakelijk werd bewoond door mensen met migratie-achtergrond.

In dezelfde zaal komen nu (even afgezien van de coronatijd) tweewekelijks 60-70 mensen uit zo'n 15 verschillende culturen samen, om het Woord van God te horen, te bidden en te zingen, om met elkaar te eten en het leven te delen. Het avondmaal wordt gevierd en de doop bediend. Er is een scala aan diaconale activiteiten, variërend van taallessen en huiswerkbegeleiding, tot een naaiatelier. In relatief korte tijd is dat allemaal ontstaan. Laten we eens proberen wat lessen te trekken. Wat heb je geleerd?

Gebed

Martijn: 'Vóór alles dit: Gebed is essentieel. We hebben ons verlangen bij God gebracht. Elke zaterdagochtend komt een gebedsgroep bijeen, al jaren. Ook in het team en in de gemeente is veel voor het werk gebeden. Ik ben er van overtuigd dat dit de basis is van Licht op Zuid.

Ander leerpunt: De mooiste ervaringen hebben wij niet georganiseerd; ze vielen ons toe. Om een voorbeeld te geven: een tijd geleden was ik hier ook al eens in het ziekenhuis. Samen met een gemeentelid bezocht ik een vrouw die we via het missionaire werk hadden leren kennen. Ze was ernstig ziek en zat op dat moment in een diepe crisis. We hebben haar letterlijk van haar bed gelicht en meegenomen naar het stiltecentrum. Het gemeentelid, een kordate evangeliste, sprak haar toe. "God

ziet je, nu. Hij strekt zich naar je uit. Grijp zijn uitgestoken hand." Om het te illustreren reikte ze haar de hand. Dat werd een keerpunt in het leven van de vrouw, al had ze daarna nog een lange weg te gaan. Lichamelijk, ze moest maandenlang revalideren, maar ook geestelijk. Dit voorjaar is ze met drie van haar vier kinderen gedoopt. In dat hele proces heb ik God aan het werk gezien. Je staat erbij en je kijkt ernaar. En we verheugden ons erover.'

Dieptepunt

Het wonen in de achterstandswijk, met een jong gezin, heeft zijn tol heeft geëist. Regelmatig stond er een politiewagen in de straat – om het kort samen te vatten. 'Ik kende de wijkagent goed. Terwijl veel wijkbewoners de politie niet direct als 'vriend' beschouwen. Door de jaren

hebben we veel burenoverlast gehad. Hoewel er gelukkig vooral eenheid en stabiliteit onder medewerkers is, zijn er ook moeilijke en ingewikkelde processen geweest. Dat kostte ons vaak meer energie dan die burenoverlast. Misschien omdat we ons daar al op hadden ingesteld. Complicerende factor was ook dat werk en privéleven door elkaar liepen. Het was moeilijk om afstand te nemen.'

Bevrijdingspastoraat

'We begonnen zonder blauwdruk. Pionieren is 'breien aan de trui die je zelf aan hebt', noemt collega Simon van der Vlies dat treffend. Ik hou wel van een zekere mate van vrijheid, maar een organisatie heeft wel een minimale ruggengraat nodig. Hier in het ziekenhuis beland ik in een structuur van commissies, medewerkers, etc. Inmiddels is die bij Licht op Zuid ook opgetuigd, maar in het begin was die er nauwelijks. Ik heb het als een grote bemoediging ervaren, toen twaalf pastorale eenheden uit de moedergemeente zich

committeerden aan Licht op Zuid, met betrokkenheid in gebed, inzet en financiële steun. Dat was ook een mooie geste van de gemeente van de Maranathakerk. De relatie met een dochtergemeente is altijd kwetsbaar, want ze gaat een eigen weg. Ik heb altijd ruimte ervaren, ook als het soms spannend was. Bijvoorbeeld in gesprek over bevrijdingspastoraat, toen we te maken kregen met mensen die occult belast waren. Door de komst van Licht op Zuid heeft de Maranathakerk ook veel ontvangen; het missionaire bewustzijn van de gemeente is zeker toegenomen; al blijft dat een punt van aandacht. Als je het leven van de gemeente omschrijft met de brandpunten 'boven, binnen, buiten', loopt die laatste altijd de kans sluitpost te worden.'

Voorrecht

'Het was een voorrecht om met zo'n diversiteit aan mensen te werken, het Evangelie van Jezus Christus te delen en van dichtbij het werk van God te hebben gezien. Als beginnend missionair werker,

net van de universiteit, dacht ik in mijn hoogmoed dat ik met mijn apologetische kennis elk gesprek wel aan zou kunnen. Nu zeg ik: apologetiek – de verdediging van het geloof – is nuttig, maar daar moet je het niet van verwachten. Het is een voorrecht als God je wil gebruiken.'

Tekst: Koos van Noppen

'Beschikbaar zijn' in Brabant

Een beetje ongemakkelijks vinden ze zo'n interview wel, al die belangstelling. Marc en Barbara van Nieuw Amerongen willen best vertellen over hun recente 'missionaire verhuizing', want 'wie weet zet het lezers aan het denken. Maar maak er niet te veel ophef over.'

Oké, dat gezegd hebbend hervatten we ons gesprek op de eerste verdieping van hun nieuwe woning in het Brabantse Rosmalen, waar alles nog even wennen is. 'De lampen zijn nog niet allemaal aangesloten', verontschuldigen ze zich, terwijl het buiten begint te schemeren. Marc en Barbara komen met hun drie kinderen Roos, Jelt en Lars uit Veenendaal. 'Bible belt ja', zegt Marc. 'Daar hebben we veel aan te danken. Het is een warm bad, zo'n dorp waarin veel kerkelijke betrokkenheid is. Je kent diverse mensen in je straat, die gelovig zijn, er zijn goede christelijke scholen.' Tijdens een vakantie realiseerden ze zich

plotseling wat voor weelde het wonen in zo'n 'christelijk dorp' betekent. Barbara: 'We gingen in Friesland op zondag naar de plaatselijke kerk - weinig mensen, nauwelijks kinderen - en we begrepen dat het al een samenvoeging was van drie gemeenten. Je ervaart dan een soort cultuurschok. "De psalmen die ik uit mijn hoofd ken, zingen we bijna niet meer", zei een oudere slechtziende man die ik sprak, "maar wat ik van de nieuwe liederen heb onthouden, zing ik mee." Ik was onder de indruk van zijn mildheid. Hij was blij met wat er nog was en had vertrouwen op God.'

Leiding

Marc: 'De ervaring plaatste veel onderwerpen waar we ons op de Bible belt vaak druk over maken opeens in een ander licht.' Het thema keerde steeds vaker terug in de onderlinge gesprekken. 'Doen we waar God ons toe roept? Staan we open voor zijn leiding?' Toen ze voor het oversluiten van hun

hypotheek moesten vastleggen in de komende jaren niet te verhuizen, konden ze dat niet beloven. “Beschikbaar blijven” voor waar God ons mogelijk zou roepen, woog zwaarder. Daarom wilden we onze tentpinnen niet te vast zetten. Ik merkte in mijn stille tijd dat er aan ons werd getrokken’, zegt Barbara. ‘Terwijl ik helemaal niet zo’n avonturier ben. Het liefst zie ik dat alles hetzelfde blijft.’

Marc: ‘Toch groeide gaandeweg het oncomfortabele gevoel: waarom blijven we op de Bible belt, als je weet van de nood die er elders is?’

IJkpunten

Ze lazen de brochure ‘Gids voor missionair verhuizen’ en mailden voor een oriënterend gesprek naar de IZB. Vanuit hun ervaring hadden ze hun gedachten gericht op Friesland, maar in het gesprek kwam Rosmalen in beeld, de pioniersplek Crux, waar ds. Wolter Stijf aan verbonden is. Een uitgestrekte nieuwbouwwijk onder de rook van Den Bosch, met veel jonge gezinnen. ‘Toen we met iemand spraken over de

mogelijkheid om naar Rosmalen te verhuizen, gaf diegene ons een eyeopener: “Blik niet alleen vooruit, maar kijk ook eens terug. Wat zijn ijkpunten in jullie leven waarin je Gods leiding hebt gezien en waar God op door wil gaan? Wat zijn momenten waarin je iets hebt gedaan waarbij je het gevoel had dat God je daarvoor heeft gebruikt? Het werd steeds duidelijker: blijven was geen optie meer.’

Vertrouwen

Toen de knoop na veel gesprekken en

gebeden eenmaal was doorgemaakt, ging het onverwacht snel. Het huis in Veenendaal werd verkocht. ‘Dat we op de oververhitte huizenmarkt van Rosmalen deze woning konden kopen, ervoeren we als een wonder.’ Marc vond een baan als maatschappelijk werker bij het ziekenhuis in Den Bosch. Barbara kan parttime blijven werken als letselschadejurist in Veenendaal. Er volgden allerlei gesprekken, met familie en vrienden, met de kerkenraad in Veenendaal, met andere “missionaire verhuizers”; de plannen worden steeds concreter.

Barbara: 'In de loop van het proces waren er momenten waarop ik dacht: Help, waar zijn we aan begonnen? Maar als ik nu alles op een rij zet, zie ik daarin achteraf de hand van God; een bevestiging dat we hier op onze plek zijn. Ik heb het vertrouwen dat God zijn zegen geeft op de weg die we zijn ingeslagen.' Marc: 'We zijn benieuwd wat Hij verder op ons pad brengt. Kinderwerk ligt voor de hand, maar we hebben dat bewust opengelaten. Eerst maar eens settelen en relaties opbouwen.'

Omdat er geen christelijke school is, investeren ze in het gezin meer in een soort bijbelklas. Via een 'thuisfrontcommissie' houden ze een band met de gemeente in Veenendaal-Oost.

Bemoediging

Met de 'kenmerkende Brabantse hartelijkheid' zijn ze in de buurt ontvangen. Barbara: 'Ik heb gemerkt dat je het beste meteen kleur kunt bekennen. Vanuit het geloof in Jezus Christus willen we verbinding leggen in de wijk. Buren reageren positief als we onze motivatie om te verhuizen delen. Ik heb nog nooit zoveel met buren over het geloof gesproken als in de eerste weken na onze verhuizing.

Marc: 'Deze verhuizing is een goede kapstok om verder te komen dan een gesprek over koetjes en kalmpjes. Daar blijf je anders makkelijk in steken, ook in de kerk. Hoe vaak voer je nu een gesprek over je diepste drijfveren, je geloof? Zo'n kans moet je pakken.'

Colofon

Tijding is een gratis kwartaaluitgave voor leden van de IZB, vereniging voor zending in Nederland. De IZB is actief binnen de Protestantse Kerk in Nederland en stimuleert, adviseert en ondersteunt gemeenten en gemeenteleden bij missionair werk. Meer info: www.izb.nl. Breestraat 59-61, 3811 BH Amersfoort. Tel. (033) 461 19 69. E-mail: info@izb.nl

Redactie

Afdeling Communicatie IZB.

Fotoverantwoording

Yvonne Deijs, pag. 12, 13 en 14.

R. Keus, pag. 2.

Wouter Muskee, pag. 8, 9 en 10.

Koos van Noppen, pag. 3, 11, 16, 18 en 19.

Overname artikelen

Van de meeste bijdragen in dit nummer is een uitgebreidere versie beschikbaar via IZB.nl. Overname van artikelen is toegestaan met bronvermelding.

Lidmaatschap IZB

Met uw lidmaatschap ondersteunt u de voortgang van het evangelie in ons land en blijft u betrokken bij actuele ontwikkelingen in missionair werk. De contributie bedraagt minimaal € 10 per jaar.

Uw steun

Steun de zending in Nederland door uw gebed en door uw gift. U kunt de IZB ook op laten nemen in uw testament.

Graag willen we u helpen dat te regelen. U kunt hiervoor vrijblijvend een afspraak maken via tel. (033) 461 19 49 of via een mailtje naar info@izb.nl.

Bankgegevens: IBAN, NL 26 RABO 0302 2061 91
BIC: RABONL2U

Aanspreken

Als tiener deed ik mee met een diaconale projectweek. Op een avond hield iemand me staande op de trap.

'Waar ga je heen?'

'Naar boven.'

'Nee, ik vraag je, waar ga je heen?'

'Naar de bijbelstudie.'

'Je gaat toch naar de hemel?'

Dat kon ik ondanks al mijn goede en gelovige bedoelingen niet bevestigen. De vraag van de jeugdleider was te groot voor een 16-jarige, denk ik achteraf, maar maakte veel los. Uiteindelijk verdiepte door deze ontmoeting mijn catechisatiegeloof zich tot een persoonlijk en doorleefd vertrouwen op God.

Missionair-zijn in je eigen omgeving is een levensstijl, inderdaad. Maar daar kun je ook in vastzitten. Dezelfde gezichten en patronen, zelfs de dingen die je expliciet in Jezus' naam doet kunnen routine worden. Je probeert mensen om je heen iets te laten proeven van je geloof, maar als de

buurvrouw geen trek heeft in God, is die deur misschien wel jaren dicht. Hetzelfde geldt voor je broer wanneer je op een verjaardag weer eens voorzichtig peilt hoe hij erin staat. Dat maakt je terughoudend in je getuigenis. In een onbekende situatie spreek je gemakkelijker iemand aan. Misschien vraag je iemand de weg of deel je iets van je observaties. Je zintuigen staan op scherp en hebt meer oog en oor voor mensen om je heen. Vaak heb je ook meer moed om iemand aan te spreken, wellicht omdat je er onbewust vanuit gaat dat de ontmoeting eenmalig is. De verwondering is groter, gewoon omdat wat je waarneemt nog niet sleets is. En er is ook meer urgentiebesef: dit moment komt niet meer terug, het is nu of nooit. Jezus volgen betekent op pad gaan. Actief ontmoetingen zoeken was zijn levensstijl. Daarvoor hoeft je niet ver te gaan. Een fietstocht buiten je wijk opent al een nieuwe wereld. Check het weerbericht en laat de wind/Geest je maar leiden. En dan hoeft je echt niet meteen over de hemel te beginnen.

*Eline de Boo
hoofd IZB-Vandaag*